

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: Pékek gyűlése az éjjeli munkatiltalom ellen

Forrás:

Népszava

Bp.

1921. XI/29

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

664.6

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

A gyűlés.

Pékek gyűlése az éjjeli munkatiltalom ellen.

*
A kismesterek a rendelet visszavonását követelik. — Kiszgazdapárti képviselő, mint a pékek patrónusa, akiből „isten segítségével” még miniszter is lehet. Honatyai vélekedésük a „dologkerülő munkásokról” és egyébekről. — Két üdömoshangu beadvány, avagy „az elvetemült hatósági közegek”.

A sütőiparban az éjjeli munkát tudvalevően kormányrendelet tiltja. Ezt a rendeletet 1916-ban adták ki. A sütőmesterek azonban lassanként megfélemlítettek erről, úgy hogy szükségessé vált a tilalom fokozottabb ellenőrzése. Az éjjeli munka káros hatásáról már nem kell írunk. Statisztikai adatok és orvosi jelentések szárai igazolják az éjszakai munka romboló hatását. A legtöbb külföldi államban törvény tiltja a sütőiparban az éjjeli munkát. Legutóbb nálunk a kereskedelmi miniszter az éjjeli munkatiltalomról szóló rendelet ellenőrzését rendelte el. A munkáltatók nagy része szintén belátta ennek helyességét és így a budapesti sütőipartestület is a tilalom mellett foglalt állást. A kismesterek azonban — különösen a vidékiek — sehogy sem akarnak beletudni abba, hogy éjjel nem dolgozhatnak és a rendelet visszavonását követelik. A Magyar Sütők Országos Szövetsége című szervezetben tömörült kispékek — akik körülbelül a sütőiparosok egyharmad részét teszik — vasárnap az Iparkamarában gyűlést tartottak, amelyen az éjjeli munkatiltalomról szóló rendelet visszavonását követelték. A gyűlés slágerszáma volt **Koszó István** nemzetgyűlési képviselő felszólalása. A kiszgazdapártiak ez a disze, olyan munkásgyűlölettől/csöpögő, beszédet vágott ki, hogy ez még a mai viszonyok között is ritkítja

párját. A kereskedelmi miniszter képviselője szintén résztvett a gyűlésen, amelynek lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

Előjárték a gyűléshez.

A terembe való belépésünkkor két nyomtatott ívet nyomtak a kezünkbe. Az egyiknek ez a címe: „Észrevételek a sütőipari munka szabályozásáról című törvénytervezetre.” A három oldalnyi írásműben többek között a következő bájós kitételek vannak:

„Nekünk egyenesen az az órnásunk és meggyőződésünk, hogy ezt a tervezetet (az éjjeli munka tiltalmáról) nem a miniszterium valamelyik osztálya, hanem a nagypékek jól megüzített emberai csinálták.”

Alább:

„A tervezet kiszolgáltatja a sütőket a hatóságok önkényének és egyes elvetemült hatósági közegek zsarolásának vagy bosszújának.”

Kissé tovább szelid gunnyal a következőképen szellemeskedik az írásművecske:

„A tervezet nagy haznot hajtana az órásiiparnak és nagymértékben föllendítené azt. De határozottan állítjuk, hogy az ellenőrző hatósági közegek órája sohasem járna úgy, mint a sütőmester órája és ezekből a percekre menő időbeli különbségekből annyi veszekedés, viaskodás, sőt verekedés támadna, hogy ezeknek elintézésére külön hatóságokat kellene fölláttítani.”

Más:

„Egyébként is a munkaszabadságot akként óhajtuk visszaállítani, hogy az erre vonatkozó rendelet a munkásokra vonatkozóan semmi néven nevezendő rendszabályt vagy munkakényszert ne tartalmazzon.”

A másik nyomtatvány „a nagyméltóságú kereskedelmi miniszter urnak” szól. Ebben többek között a következő kitételek vannak:

„Igaz, hogy egy-két nagyszájú és dologkerülő szövetszervezeti vezér és kommunista ordítózik és tiltakozik az éjjeli munka ellen, azonban ezek csak üres hangok és ezeket komoly figyelemre méltatni nem is lehet. Határozott meggyőződésünk, hogy a munkások között is csak erőltet és okossággal lehet rendet és közmegegyezést teremteni, nem pedig meghátrálással.”

A természet megtöltő pékmesterek tisztas kinézésű polgárok, értékes prómesbundájuk, jólszabott szakettük van és vastag aranyláncok csillognak a bársonymellényeiken. Ugy 10 óra felé végre megkezdődik a gyűlés. Kis, kopasz, szemüveges férfi beszél először, **Steiner Gyula**, a „Magyar Sütők Légiája”-nak szerkesztője és az éjjeli munkatiltalom ellen indított mozgalom vezetője. Németes kiejtéssel beszél és mind mérgesebb lesz a hangja. Szólt a budapesti nagypékeket és elmondta, hogy a munkásság szívesen dolgozna éjjel, de nem engedik. A végén pedig panaszkodott, hogy őt is megbüntették a rendelet megszegése miatt. Így nem megy tovább — mondta végül — és ezzel megnyitotta az ülést.

A tisztikar megválasztása után egy hozontós szemöldökű, fura kúpú bácsi emelkedett szólaásra, nevezetesen **Koszó István**, **Szeged város kiszgazdapárti képviselője**, aki, mint a pékek mozgalmanak pártfogója jelent meg a gyűlésen és ebből az ünnepélyes alkalomból nagy beszédet vágott ki. A jeles honatyja „magasszárnyalású” beszédében többek között a következőket mondotta: „A szabad mozgásukban megakadályozott pékek méltán elégedetlenkednek a rendelet miatt. A háboru alatt is azzal csináltak drágaságot, hogy mindenféle rendeleteket hoztak be, amelyekkel megakadályozták a szabad kereskedelmet. Ne hivatkozzanak arra, hogy a munkás nem akar dolgozni, mert nincsen a világon olyan munkás, amelyik dolgozni akar. De ha korog a gyomra, akkor majd megfogja a dolog végét. Az állam segítséget nyújt a sztrájkoknak és támogatja a munkások zsarolását. Szabad folyást kell engedni ezen a téren, hogy a munkások többet dolgozhassanak, mert csak így lehet letörni a munkakerülőket. Az ilyen rendeleteknek köszönhető, hogy az utóbbi időben annyit kell beszélni a bérharcokról. A régi jó világban nem voltak ilyen ügyek, mert akkor a legény (így mondta) úgy dolgozott, ahogyan a munka kívánta. A munkások dolgoznának, ha nem volnának uszító köztitűk, akik félvezetik őket és fölheccelik a kenyéradó gazdák ellen. Dolgozzon min-

denki annyit, amennyi belefér és aki dolgozni akar, aki nem munkakerülő, az becsületesen meg tud élni. Ne akarják kimélni a korgógyomru munkás becses egészségét, hanem utat kell engedni a szabad versenynek." Ennek és ehhez hasonló épületes dolgoknak az elszavalása után a kiváló szociális érzékű nemzetgyűlési képviselő biztatta a jelenvoltakat, hogy csak tartsanak ki jogos követelésük mellett és megigérik, hogy ennek érdekében egész tehetőségét latba veü. A beszédet természetesen óriási tapsal és éljenzéssel fogadták a pékmesterek.

Hirschhorn elnök meghatott szavakkal köszönte meg a képvisező ur pártfogását és fölhozta, hogy ő hallott valamit arról, hogy „ha az isten is ugy akarja“, a képviselő ur az új kormányban miniszter lesz és erre való tekintettel kérte, hogy továbbra is viselje a szívén a pékek érdekét. Mindezek után lelkes ünneplés közben a honatya büszke léptekkel elhagyta a termet.

A kiküldöttek beszédei.

Schütz István szegedi pékmester előadta, hogy a rendelet csak a kisipart teszi tönkre. Es ha ezt nem vonják vissza, a kisiparosok százezrei elpusztulnak, pedig az ország érdeke az, hogy kisiparos, kiskereskedő, kisbirtokokból álljon az ország lakossága. Nem gyárak kellene ide — mondotta —, ahol kommunistákat nevelnek. Schlesinger Jenő balassagyarmati kiküldött szerint, ha a rendeletet nem vonják vissza, a pékek éhenhalnak. Mi is élni akarunk, nemcsak a budapesti pékmesterek. (Éles kifakadás)

a budapesti pékek ellen.) Marx János debreceni pékmester panaszkodott, hogy a rendelet megakadályozza a pékeket abban, hogy mesteriségük művészetét kifejtsek. Beszéde közben két kiflit és egy zsemlyét emelt a magasba és elmondotta, hogy ezeket a budapesti pékek sütik, amellyel magánérzeik Budapest közönségét. Vidéken az ilyen süteményeket senki sem venné meg, az csak a budapesti közönség gyomrába való — mondotta. — Beszéde végén pedig kijelentette, hogy el fognak szakadni a fővárostól. Spindler Ede budapesti pékmester előadta, hogy az ipartestület tagjai, akik a legjobban károskodtak az éjjeli munkatiltalom mellett, maguk sem tartják be ezt. Azután panaszkodott az ellenőrzésre és tiltakozott az ellen, hogy őket, önálló iparosokat, segédek merjék ellenőrizni. Több felszólalás után Beck Oszkár ügyvéd, a budapesti sütőipartestület ügyésze, mint vendég, indítványozta, hogy mielőtt még az ügyben fölterjesztést intéznének, kérdezzék meg a budapesti sütőipartestületet és a munkásságot is. Erre általános lármá tört ki és a gyűlés résztvevői kórusban kiabálták, hogy semmi közük a munkásokhoz, ők nem hajlandók velük tárgyalni. Erre Beck előállott a szótól. Hoffmann Ottó, a Magyar Sütők Országos Szövetsége nevében kijelentette, hogy a miniszteri rendelet egy pár ember érdekében készül, amelyet nem lehet betartani. A kereskedelmi miniszterium képviselőjében jelenlevő Bukovszky miniszteri tanácsos erőlyes hangon utasította vissza ezt a vádat és türelemre intette az egybegyűlteket. Ezután még sokan beszéltek, természetesen mind a rendelet ellen és a végén határozati javaslatot fogadtak el, amelyben az éjjeli munkatiltalomról szóló rendelet hatályon kívül helyezését követelték. Ezzel a gyűlés véget ért.